

СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ НА ДОДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ»

Семеняк А.В., Ніщович І.Р.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Дисципліна «Акушерство та гінекологія» вивчається студентами впродовж трьох років, що здавалося б є достатнім для набуття практичних навичок. Однак, не дивлячись на такі можливості, є низка особливостей.

Модуль «Захворювання жіночої репродуктивної системи. Планування сім'ї» включає вивчення жіночої репродуктивної системи, що є досить інтимним, тому унеможлиблює виконання та засвоєння таких практичних навичок як огляд шийки матки в дзеркалах, бімануальне дослідження, взяття матеріалу для дослідження. Вказані навички є базовими в роботі сімейного лікаря. У який спосіб у такому разі можна засвоїти навички? Наявність муляжів дає змогу засвоїти алгоритм виконання навички, але можливість застосування вмінь на практиці чи в неординарній ситуації залишається сумнівним. Саме в таких випадках необхідною є симуляція, розроблення клінічних сценаріїв з одночасним застосуванням муляжів. Доволі ефективним є робота з «пацієнтом». З поєднанням усіх засобів можна досягти позитивного результату. Однак, проведення практичного заняття в такий спосіб вимагає часу, додаткових методичних матеріалів, технічної бази. Вирішити проблему можна за допомогою створення навчально-тренінгового центру симуляційної медицини, де студенти мають можливість працювати у вказаному напрямку.

Розвиток медицини та суспільства на цьому етапі досяг рівня, коли сімейна медицина стала пріоритетною первинною ланкою. В обов'язки сімейного лікаря, наразі, входить ведення фізіологічної вагітності, що вимагає відповідних знань та вмінь у випускників. На основі практичних навичок сімейний лікар повинен виставити діагноз, виявити ускладнений перебіг вагітності. Необхідним є можливість набуття таких навичок. Дисципліна «Акушерство та гінекологія» включає два модулі з вивчення фізіологічного та патологічного перебігу вагітності, пологів, післяпологового періоду. Враховуючи, що кафедри знаходяться на клінічних базах, можливість засвоювати практичні навички є. Проте не всі й не завжди це доступно. Як, наприклад, ведення фізіологічних пологів. Тільки в умовах навчально-тренінгового центру симуляційної медицини засвоєння такої навички стало можливим. У реальних умовах відпрацювання деяких навичок може бути загрозливим для стану матері чи плоду, що також потребує методів симуляції.

Ще один напрямок — це засвоєння навичок в умовах ургентної ситуації чи за наявності супутньої патології. Невідкладне акушерство потребує автоматизму при наданні допомоги, що можна набути тільки багаторазовим виконанням навички. В умовах стаціонару таке неможливо. Іншим негативним моментом у набутті досвіду є відмова хворих та лікарів у спілкування зі студентами, особливо при загрозливих станах.

Звісно, навички можна набувати і шляхом роботи в реальній ситуації під керівництвом досвідченішого лікаря, і при аналізі клінічних випадків, і при пошуку помилок, що призвели до тих чи інших ускладнень, але, як показує практика, цього недостатньо.

Впровадивши у вивчення дисциплін симуляцію, можна добитися значних успіхів у навчанні. Нами проведено аналіз засвоєння практичних навичок частини груп студентів 6 курсу, які засвоювали практичні навички в навчально-тренінговому центрі симуляційної медицини з тими, хто через карантинні обмеження не зміг це зробити. Різниця була значною, наприклад, серед студентів, які вивчали та засвоювали навички в навчально-тренінговому центрі симуляційної медицини за допомогою розроблених сценаріїв та клінічних випадків, задовільних оцінок не було. Студенти, які не працювали в навчально-тренінговому центрі симуляційної медицини не достатньо засвоїли практичні навички. Очевидно, що цьому сприяє також мультидисциплінарний підхід надання допомоги, що суттєво відрізняє роботу з муляжами та фантомами на окремих кафедрах, де формуються навички тільки з конкретної дисципліни.

Навчання, як і робота лікаря, є постійно змінним процесом, тому необхідно впроваджувати сучасні технології в навчальний процес для кращої підготовки випускників.

Створення навчально-тренінгових центрів симуляційної медицини в сучасних умовах є невід'ємною часткою навчального процесу, що дасть змогу молодим лікарям адаптуватися в реальних умовах лікувального процесу.